

Kannada as Official Language

*Q.—52. Sri VATAL NAGARAJ (Chickpet).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

the steps taken by the Government to make the Official Language?

A.—Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

The Mysore Official Language Act, 1963 (Mysore Act No. 26 of 1963) has been enacted. A statement showing the several steps taken to make Kannada as the Official Language, is appended.

Kannada as Official Language

*Q.—265. Sri A. J. DODDAMETI (Ron).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(a) whether it is a fact that the State Government have adopted Kannada as the official language in 1963 ;

(b) the number of Kannada Typewriters that are put to use, as one of the measures in making Kannada as the official language ;

(c) the steps taken by Government from time to time to introduce Kannada as the official language ;

(d) the time required to implement the same ?

A.—Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

(a) Yes.

(b) One hundred and nineteen, Half size, Brief size Kannada Typewriters are put to use.

(c) A statement showing the several steps taken to make Kannada as the official language, is appended.

(d) A lot of preparatory work is necessary and the implementation has to be a phased programme to avoid dislocation of work. It will be implemented as expeditiously as possible.

(SRI S. NIJALINGAPPA)

[Vide REPLY TO STARRED QUESTION No. 52 AND STARRED
QUESTION No. 265]

STATEMENT

SHOWING THE STEPS TAKEN TO MAKE KANNADA AS THE OFFICIAL
LANGUAGE.

After the introduction of Kannada as the Mysore Official Language in 1963 by an enactment of the Mysore State Legislature, some difficulties were experienced and in order to obviate those difficulties, the following steps were taken:—

- (i) An advisory Committee for preparing the Glossary of terms—English-Kannada in every day use in Government offices and for suggesting ways and means to implement the Official Language Act was constituted (*Vide* G. O. No. GAD 4 OCM 64, dated 2nd July 1964). The Committee has since submitted the report and the same is under examination.
- (ii) Kannada classes have been started and are being continued both in the Secretariat and for non-Secretariat Offices in Bangalore and elsewhere.
- (iii) Kannada Typewriters are being purchased from time to time ; and
- (iv) Provision for Recruitment of Kannada Typists has been made and incentive of special pay of Rs. 20 and Rs. 30 p. m. has been sanctioned for qualifying in Kannada Typewriting and Shorthand.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಪ್ರತಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಿಟ್ಟು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾರ್ಯಕರಾಪವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಆಯಿತು. ಆದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ನಮಗೆ ಶಬ್ದ ಸಂಗ್ರಹವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಮಿಷಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ಅದರ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಅಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು 5-4-67ರಲ್ಲಿ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ. ಕೆಲವು ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳು ಯಾವುದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನೋಡಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಅಥವಾ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಹತ್ತಿರಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದು, ಇಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ಹೇಳಲು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ, ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಸಂತೋಷ, ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತು ಸುಸ್ಸಾಗತ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕನ್ನಡ

ದಲ್ಲೆಯೇ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಶಬ್ದ ಸಂಗ್ರಹ ಸಾಕಷ್ಟು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಈ ಕಷ್ಟವಿರುತ್ತದೆ. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಈ ಕಷ್ಟ ತೊಲಗಲ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಚಾಳ ನಾಗರಾಜ್.—ಸಮಿತಿಯವರು ಕಳಿಸಿರುವ ವರದಿ ಏನು, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದಗಳು ಯಾವುದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸರಿಯಾಗಿ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಿ ಗ್ಲಾಸರಿ ಎಂದರೆ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ನಿಘಂಟನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡ ಮೇಟಿ.—ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲಾಗುವುದು ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಆದೀತು ಎಂದು ಪರಮಾವಧಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ, ಸ್ವಾಮಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಶಬ್ದಕೋಶ ತಯಾರಿಸಲು ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ಹಣ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಿದ್ದೆವು. ಅದರಿಂದ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ. ಕಿಟರ್‌ರವರು ಒಂದು ನಿಘಂಟನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾನೂನಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷು ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು ಕಷ್ಟ. ಅದುದರಿಂದ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಂದ ವರದಿ ತರಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ಕನ್ನಡವನ್ನು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯ ಭಾಷೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕಲಿಯಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕನ್ನಡ ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಒತ್ತಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನೂಡನೆ ಇದೆ. ಈ ವಿಷಯ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—1961ರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಕನ್ನಡ ಕಡ್ಡಾಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿ 1962ರಲ್ಲಿ ಆ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದರೆ ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಈಗಾಗಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಕೋಶವನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಾವೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕಾನೂನನ್ನು ತರ್ಜುಮೆಮಾಡಲು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಸಂಸಾ ನದಲ್ಲೂ ಸಮಿತಿಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂದು ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಬಾರದಿರುವವರನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಹಾಕಿದಿರಿ. ಬಹುಶಃ ಅವರ ವರದಿ ಮೇಲೆ ಈಗ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ 20 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸರಕಾರಿ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಭಾಗ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಹಿಂದಿನದು ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ನಾನೇನೂ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅವರ ವರದಿ ಸಹ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಕನ್ನಡ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕನ್ನಡ ಶಿಕ್ಷಣ ಲಿಖಾರರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ 20-30 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನೂ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯುಟಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಟೈಫಿಸ್ಟ್‌ಗಳ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಆ ವಿವರ ಈಗ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಚಾಳ ನಾಗರಾಜ್.—ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಶಬ್ದಕೋಶ ತಯಾರಿ ಆಗಬಹುದು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದು ತಯಾರಾಗಿದೆ, ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು..

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಕನ್ನಡ ಅಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಕನ್ನಡ ಟೈಪ್‌ರೈಟಿಂಗ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ದರೂ ನಡೆಸಿಲ್ಲವಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕರು ಕಲಿತು ಟೈಪ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕನ್ನಡ ಟೈಪ್‌ರೈಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ಗಳವರು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗವಾಗಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಕನ್ನಡ ಟೈಪ್‌ರೈಟಿಂಗ್ ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್ ನಡೆಯದೆ ಅದನ್ನು ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದ ಹುಡುಗರೂ ಕೂಡ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ ಟೈಪ್‌ರೈಟರ್‌ಗಳು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಟೈಪ್‌ರೈಟಿಂಗ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ನಾನು ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಬಂದು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಇರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂಡಿತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪ ಬಪ್ಪ.—ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ಆಗಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಾಲೆಗಳು ಆರಂಭವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶಬ್ದ ಸಂಗ್ರಹ ಕಾರ್ಯ ಪೂರೈಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಏಕೆ ನಿಂತಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವರ ರಿಪೋರ್ಟ್ 5-4-67 ರಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ, ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಮಾತ್ರ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ.—ಭಾರತದ ಐಕ್ಯತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಿಂದಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಬೇಕಾಗುವುದರಿಂದ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇಂಗ್ಲೀಷು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈಗಲೇ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಭಾಷೆಯನ್ನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನಗೆ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ, ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ತಡವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಶಬ್ದಕೋಶ ತಯಾರಾಗಬೇಕು ಇರುವುದು ಕಾರಣವೇ ಅಥವಾ ಮತ್ತೇನಾದರೂ ರಾಜಕೀಯ ಇದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ನಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದದ್ದನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. 1963 ರಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿ ಆಯಿತು. 67 ರಲ್ಲಿ ಅವರ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರು ವರ್ಷ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು 3-4 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ಹಾಕುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಮ್ಮ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನೂ ತಮಿಳಿನಲ್ಲೇ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಶೆಟ್ಟರು ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ತಿರು ಶೆಟ್ಟರು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ? ವಿನಾ ಎಲ್ಲವೂ ತಮಿಳಿನಲ್ಲೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತು ಮುಂದೆ ನಡೆದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—265 ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ 20 ಮತ್ತು 30 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಏಕೀಕೃತ ವೇತನವನ್ನು ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದರಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಏಕೀಕೃತ ವೇತನ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋ ಅಥವಾ ಕಲಿತುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಕೊಡುತ್ತೀರೋ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಕಲಿತುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಬಳ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಕಲಿತುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಹಾಸ್ಟಿ ಸಂಬಳ ವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಇವತ್ತು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ —ಅದು ಏನೇ ಇರಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅದಳಿತ ಭಾಷೆಯ ನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ಧಾರ ಮತ್ತು ತೀವ್ರ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತಿನ ಶುಭಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಂತೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು ವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸಾಧ್ಯ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಅಭಿಮಾನ, ಗೌರವ ಇದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಅಭಿಮಾನ, ಗೌರವ ನಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಇದೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಲ್ಲವರೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಗೊತ್ತಿದೆ, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಕೇಡರುಗಳೆಲ್ಲರತ್ತ ಕವರಲ್ಲ ಯಾರಾದರೂ ಕನ್ನಡ ಬಾರದವರು ಇದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕೆಲವರಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಒಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟದ್ದಲ್ಲ. ಇದು ಆರ್ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡಭಾಷೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ದರ್ಜೆಯವರನ್ನು ಹಾಕುವಾಗಲೇ ಅಲ್ಲೇ ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾಪೂ ಇಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕಲಿಸು ತ್ತೇವೆ, ಕನ್ನಡ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಪಾಸಾದ ನಂತರ ಅವರನ್ನು ಕನ್‌ಫರ್ಮ್ ಮಾಡಲಾಗು ತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಹಾಗೆ ಅವರು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಇಲ್ಲವೇ ಬೇರೆ ಕೇಡರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕಳೆದ 1—2 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಥ ನಿದರ್ಶನಗಳೇನೂ ಕಂಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಅದಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೆಸ್ ನೋಟುಗಳನ್ನು ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಂಥ ನಿದರ್ಶನವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಕಲಿತರತ್ತ ಜನರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಕಾಲದವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲಿ 2 ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿತವರಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತೆ.

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವಪ್ಪ ಬಣಕಾರ್.—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಭಾಷೆ ಕನ್ನಡವಾದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ—‘ಸತ್ಯಮೇವ ಜಯತೆ’ ಎಂದು ಕೆತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಅಚ್ಚ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ದೇವರ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಕೆತ್ತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನಾನು ಆಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ನಾನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬಹುಶಃ ಗೊತ್ತಿದ್ದೇ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳು ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ದೇವರ ಕೆಲಸ ಎಂದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತರ್ಬುಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವಪ್ಪ ಬಣಕಾರ್.—ಅದನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಿಸಿದರೆ ಅದು ವಿಧಾನ ಸೌಧಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮೆಕುಟಪಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಚ್ಚ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳಿರುವಾಗ ಸಂಸ್ಕೃತ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸಂಸ್ಕೃತ ತಾಯಿಭಾಷೆ. ಅದು ಕನ್ನಡದಷ್ಟೇ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಯಾವ ತಮಿಳಿಗೆ, ಮರಾಠಿಯವರಿಗೆ, ಬೆಂಗಾಳಿಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ !

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವಪ್ಪ ಬಣಕಾರ್.—ತಾಯಿಗೆ ಶೃಂಗಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಮಗಳಿಗೆ ಬೇಡವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಗಳಿಗೂ ಒದವೆಗಳನ್ನು ಹಾಕೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಕನ್ನಡ ಶೀಘ್ರಲಿಪಿಗಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಜನರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಮಗೆ ವರದಿಗಳು ಬಂದಿವೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ವರದಿಗಳೇನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಏನಾದರೂ ಅಂಥ ತೊಂದರೆಗಳಿದ್ದರೆ ತಿಳಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಈಗ ಯಾರು ಕನ್ನಡ ಶೀಘ್ರಲಿಪಿಗಾರರಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೇನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಂಥ ಆಗತ್ಯ ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಡೋಣ.....

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸವೇ ದೇವರ ಕೆಲಸ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೀವು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದಾಗ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂತು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವನಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

Corruption Eradication

*Q.—80. SRI R. N. LAKSHMIPATHI (Gauribidanur).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

the steps taken by Government to eradicate corruption in the Administration ?

A.—SRI S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

As per the recommendations in the Santhanam Committee Report, this State has set up a Vigilance Commission.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ.—ತಾವು ಜಾಗೃತ ಆಯೋಗ ರಚನೆಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವೇನು ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ ವೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಮನಗಂಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈಗ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳ ತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು, ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ.—ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಮನಗಂಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ರಾಜಕೀಯ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮಾತು. ಅದು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಆಗಬಹುದು. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಜನರಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೂ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ಅದರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತು.